

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/160/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624201045
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5624201045.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: matky; D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, G. H. A., zastúpenej právnym zástupcom JUDr. Ing. Ivanou Kožákovou, advokátkou, so sídlom Garbiarska 2583, Liptovský Mikuláš a otca; A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XXX/X, H. A. - I., o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 20P/31/2024-135 zo dňa 31.05.2024, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Liptovský Mikuláš nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do právoplatného skončenia konania vo veci samej, zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že upravil styk otca s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod., kedy si otec maloleté deti prevezme v predškolskom a školskom zariadení, prípadne v mieste bydliska matky a po ukončení realizácie styku ich odovzdá matke v mieste jej bydliska. Zároveň otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého A. výživným vo výške 70,- Eur mesačne a na výživu maloletej C. výživným vo výške 60,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky maloletých detí.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 1 a 2, § 366, § 367 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 a 2, § 330 ods. 1 a 2 CSP a Čl. 5 Zákona o rodine keď konštatoval, že v konaní boli osvedčené podmienky a zároveň splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 11.03.2022, sp. zn. 1P/117/2021 boli o.i. maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 25.10.2022, sp. zn. 1P/115/2022 bola matke uložená vyživovacia povinnosť na maloletého A. vo výške 80,- Eur mesačne a na maloletú C. vo výške 50,- Eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 31.05.2023, sp. zn. 20P/95/2022 bol upravený styk matky s maloletými deťmi každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 15.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a počas vianočných sviatkov každý párny kalendárny rok od 23.12. od 17:00 hod. do 26.12. do 17:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 30.12. od 17:00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 17:00 hod.. Zo skutočností osvedčených, ako i už v konaní preukázaných vyplývalo, že správanie a spôsob výchovy otca (reagujúc zvýšeným hlasom a krikom smerom k maloletým deťom, používaním fyzických trestov) môže negatívne vplývať na vývoj maloletých detí. Za osvedčené okresný súd považoval, že maloletý A. má problémy s učením a sústredením bez toho, aby to sám vedel ovplyvniť. Tento problém je potrebné akútne riešiť. Napriek tomu v prípade nezvládania domácej prípravy otec postaví maloletého do kúta, dá mu po hlave, alebo keď sa maloletý

venuje domácim úlohám, otec sa venuje iným činnostiam v domácnosti, pričom domáca príprava na vyučovanie v prípade maloletého A. vyžaduje vzhľadom na problémy s učením plnú prítomnosť rodiča. Hoci otec poprel, že by sa s maloletým učil večer, uviedol, že domáce úlohy robia vždy, keď prídu zo školy, stala sa situácia, že otec ukončil video hovor s matkou a deťmi dôvodiac, že sa idú ešte učiť, pričom bola neskorá hodina večer. Zo Správy Základnej školy s materskou školou, K. L. XXX/XX, H. A. zo dňa 15.05.2024, ktorú maloletý A. navštevuje považoval za osvedčené, že učenie A. nejde a učí sa do večera. Pokiaľ sú smerom k otcovi zo strany školy avizované problémy s učením a správaním maloletého A., otec tieto bagatelizuje a zdôvodňuje predovšetkým ako vinu matky, ktorej nie je objektívne možné pripísať problémy maloletého A., a to s ohľadom na rozsah styku matky s maloletými deťmi (cca dva víkendy v mesiaci od piatku do nedele). Správanie maloletého na vyučovaní sa zhoršuje, je neslušné a nevhodné. Čo sa týka spolupráce s rodičmi, v marci 2024 so špeciálnou pedagogičkou pozvali otca na pohovor. Prišiel aj s matkou, ktorá sa chcela tiež zúčastniť pohovoru. Dohodli sa na podporných opatreniach pre maloletého A., aby mu pomohli s učením, s čím obaja rodičia súhlasili. V apríli sa uskutočnili individuálne pohovory, avšak na stanovený termín sa otec nedostavil. Okresný súd vo veci vykonal i výsluch maloletých detí, ktoré boli zakríknuté, vnútorne kontrolovali svoje odpovede, neodpovedali vôbec, alebo odpovedali tak, aby nič „nepokazili“. Zo spontánnej reakcie maloletej C. po ukončení pojednávania dňa 20.05.2024 mal za osvedčené, že deti sa dožadujú matky a tešia sa z jej prítomnosti. Opakovane sa zároveň vyjadrili, že by chceli byť rovnako u matky aj u otca. Okresný súd mal za to, že styk s matkou počas dvoch víkendov je pre maloleté deti nepostačujúci. Zdravotné ťažkosti detí, keď sa vracajú do domácnosti otca považoval za možné psychosomatické ťažkosti. Otec dostatočne nereflektuje potrebám detí, matku v očiach detí znevažuje, pričom nepripúšťa skutočnosť, že by deti mohli chcieť byť pri matke. Ak by niečo také vyslovili, považuje to za lož. Za osvedčené zároveň považoval, že otec nemá dostatočné rodičovské kompetencie pre zabezpečenie vhodného výchovného prostredia pre maloleté deti. Za obdobie, kedy mal deti zverené do osobnej starostlivosti (marec 2022) nemá stabilné zamestnanie, nevykonáva úhrady základných potrieb pre maloleté deti včas, s čím je spojená hrozba, že maloletá C. nebude prijatá do materskej školy bez úhrady potrebných poplatkov. Namiesto toho, aby sa venoval adekvátnej domácej príprave maloletého A. na vyučovanie, dohaduje si zákazky v poobedňajších hodinách, kde so sebou berie aj maloleté deti. U otca absentujú potrebné rodičovské kompetencie pre zabezpečenie vhodného výchovného prostredia pre maloleté deti, tým že uprednostňuje výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné (lyžiarska výstroj), pred výdavkami nevyhnutnými (náklady na bývanie). Neadekvátne sa vyjadruje smerom k pedagógom maloletých detí, pričom nateraz nie je podľa názoru okresného súdu schopný byť nápomocný a spolupracujúci vo vzťahu k problémom maloletého A., ktoré sa prejavujú v školskom prostredí. Za nevyhnutné okresný súd považoval i uspokojovanie základných životných potrieb maloletých detí, a preto učil otcovi hradiť k rukám matky vyživovaciu povinnosť na maloleté deti a s ohľadom na zmenu osobnej starostlivosti dočasne upravil styk otca s maloletými deťmi v porovnateľnom rozsahu, v akom styk mala určený a realizovala matka maloletých detí.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť, konanie zastaviť, maloleté deti vrátiť do opateru otca a styk matky s maloletými ponechať, ako tomu bolo doteraz (na štyri dni v mesiaci), alternatívne žiadal zmeniť miesto vyzdvihovania a odovzdávania maloletých detí nie na adrese bydliska matky, ale v H. A., prípadne v H. M. bez prítomnosti manžela matky s neskorším časom preberania maloletých detí s ohľadom na pracovný čas otca. Mal za to, že výchovné prostredie matky je pre maloleté deti nevhodné k čomu poukázal na duševný stav manžela matky majúca za to, že je narkoman, gembler, násilník, zlodej, podvodník, ktorý sa opakovane otcovi maloletých detí vyhrážal formou SMS aj v prítomnosti maloletých detí, provokoval ho k verbálnemu konfliktu a dokonca otca s maloletými deťmi i sledoval vozidlom po doline F.. Svoje zdravotné problémy, ako i zdravotné ťažkosti maloletých detí pripisoval konaniu matky, ktorá podľa názoru odvolateľa nie je schopná sa o deti postarať, nakoľko pracuje na smeny. Maloleté deti potrebujú v živote, pre zdravý mentálny vývin stabilitu a každoročné zmeny v úprave styku sú aj pre dospelého človeka mátauce, navyše prítomnosť manžela matky ohrozuje ich fyzické a mentálne zdravie. Poukázal na to, že manžel matky maloletú C. i napriek jej odporu bozkáva a keď sa A. niečomu venuje, i napriek jeho odporu mu do ucha vydáva pre neho nepríjemné zvuky. Pokiaľ sú maloleté deti po pobyte u matky smutné a plačlivé, je tomu tak z dôvodu, že sú znechutené a unavené bez aktivít, na ktoré sú u otca zvyknuté. Pri odovzdávaní trpia nevoľnosťou s ohľadom na formu jazdy autom matky, ako i jej manžela, ktorí spôsobom jazdy maloleté deti ohrozujú. Zároveň doplnil, že na maloleté deti nekričí, netrestá ich a problémy nerieši fyzickými trestami tak, ako uviedla ich matka. Hneď po príchode zo školských zariadení sa učia a následne absolvujú pobyt mimo domácnosti (športové aktivity, venčenie šteniatka). Namietal podmienky na strane

matky, ktorá podľa názoru otca nedisponuje dvojizbovým, ale jednoizbovým bytom o štandardnej veľkosti. Vyjadrenia maloletých detí pred kolíznym opatrovníkom považoval za zmanipulované z dôvodu, že im matka na H. N. ukázala mačiatka a bol im zakúpený hlodavec. Namietal tiež finančnú situáciu matky spolu s jej manželom, ktorí si nemôžu dovoliť investovať do zdravotnej pomôcky maloletej C. (okuliare).

4. Súd prvej inštancie nedoručil odvolanie otca na vedomie ostatným účastníkom (§ 373 ods. 3 CSP) majúc za to, že toto nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, ale túto vadu odvolací súd nepovažoval za zásadnú vzhľadom na to, že matka ani kolízny opatrovník opravný prostriedok proti napadnutému rozhodnutiu nepodali.

5. Prihliadajúc i na doterajšie vyjadrenia matky a kolízneho opatrovníka v priebehu prvoinštančného konania Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu mu danom ustanovením § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

6. Úpravou neodkladných opatrení umožňuje zákon rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný rýchly a okamžitý zásah súdu. Pri úprave práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom bude prichádzať nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy spravidla vtedy, ak je ohrozený záujem detí na zabezpečení ich základných životných potrieb, poprípade ak sa deti ocitnú bez akejkoľvek starostlivosti. Je potrebné zdôrazniť, že sa tu jedná o výnimočné opatrenie, ktorým súd neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, čo plne platí i o neodkladných opatreniach nariadených v priebehu konania vo veci samej.

7. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie postupoval správne, keď na základe návrhu matky maloletých detí skúmal, či v prejednávanej veci je potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi. V tomto smere, na základe doposiaľ osvedčených skutočností dospel i k správne mu záveru, keď neodkladným opatrením maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, upravil styk otca s maloletými každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod., ktoré si otec preberie v predškolskom alebo školskom zariadení, prípadne pokiaľ sa nebudú v zariadeniach nachádzať, tak v mieste bydliska matky, kde maloleté deti po ukončení styku i matke odovzdá a zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého A. výživným vo výške 70,- Eur mesačne a na výživu maloletej C. výživným vo výške 60,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletých detí.

8. Z doteraz osvedčených skutočností, aj zo samotných vyjadrení rodičov maloletých detí je zrejmé, že u rodičov pretrváva narušený vzťah, ktorý ich limituje v možnostiach dosiahnuť vhodné riešenie výchovných problémov, ako i zdravotných ťažkostí maloletých detí. Zároveň otec, ktorému boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti (rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 11.03.2022, sp.zn. 1P/117/2021), podľa osvedčených skutočností nemá dostatočné rodičovské kompetencie (najmä Vyjadrenie kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 20.05.2024, č.l. 115-120 spisu; Správa Základnej školy s materskou školou H. A. na maloleté dieťa zo dňa 15.05.2024, č.l. 80-81 spisu), nie len na zabezpečenie vhodného výchovného prostredia pre maloleté deti, ale najmä pre riešenie problémov so správaním a prospechom maloletého A., ktorý i podľa názoru odvolacieho súdu bezodkladne potrebuje zmeniť prístup a výchovné vedenie možno i za odbornej pomoci, ktorú vzniknutú situáciu otec bagatelizuje a vyčíta matke maloletých detí, pričom sa nevhodne vyjadruje aj smerom k pedagógom, ktorí poukázali na správanie maloletého A.. Za takéhoto stavu potom i odvolací súd dospel k presvedčeniu, že je potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi, a to vzhľadom na prebiehajúce konanie vo veci samej (sp.zn. 20P/31/2024) tak, aby boli obnovené podmienky pre riadny a bezproblémový vývin maloletých detí, ktorý je nesporne v ich najlepšom záujme (Čl. 5 Zákona o rodine).

9. Keďže súd prvej inštancie, tak ako je vyššie uvedené, dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti matky, boli správne a v primeranom rozsahu i prijaté závery o dočasnej úprave styku otca s maloletými deťmi a s tým súvisiacia vyživovacia povinnosť do času kým nebude rozhodnuté vo veci samej (§ 366 CMP), ktorú dočasnú úpravu rodičovských práv a povinností i odvolací súd považoval za nevyhnutnú s ohľadom na zachovanie rovnocenných citových väzieb maloletých detí s obidvoma rodičmi, ako i na zabezpečenie ich nevyhnutnej výživy, a preto napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

10. Pokiaľ otec namietal miesto preberania a odovzdávania maloletých detí s ohľadom na výchovné prostredie matky (jednoizbový byt) a opakujúce sa konflikty s manželom matky, tieto skutočnosti budú predmetom dokazovania vo veci samej. Tak, ako je to už vyššie uvedené, jedná sa o výnimočné opatrenie, kedy súd nemá priestor na vykonávanie dôkazov a s prihliadnutím na rozsah styku dvakrát v mesiaci počas víkendov má otec možnosť, i podľa názoru odvolacieho súdu, prevziať si deti v mieste bydliska matky, resp. v predškolskom alebo školskom zariadení v primeranom čase o 15:00 hod..

11. Vzhľadom na to, že v odvolacom konaní sa posudzovalo rozhodnutie okresného súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, nebolo rozhodované o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

12. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).